

Q&A webinar lokale besturen – 09 juni 2022

Verduidelijking irrigatieregeling Aquafin

Effluent mag niet langer voor irrigatie gebruikt worden, niet enkel omwille van PFAS maar ook omwille van de hoge concentratie aan micropolluenten. Het is wel nog mogelijk om te irrigeren met oppervlaktewater, vermits de verontreiniging daar veel lager is. Het gebruikte effluent vertegenwoordigt maar een beperkt aandeel in de totale irrigatienood en kan dus vermeden worden. Als de droogte erg lang aanhoudt, zal deze maatregel herbekeken worden.

Inventarisatie risicolocaties

Indien er een brandweerkazerne is waarvan gemeente eigenaar is van het perceel /gebouw maar de gebruiker is heden brandweer. Klopt het dat de brandweer/hulpverleningszone dan het beschrijvend bodemonderzoek moet uitvoeren?

Indien het over een brandweerkazerne gaat, zal de hulpverleningszone meestal exploitant zijn en dus ook saneringsplichtig.

De OVAM is van oordeel dat de gemeenten rechtsvoorganger zijn van de hulpverleningszones. Bijgevolg zijn de hulpverleningszones dus ook nog saneringsplichtig voor de eventuele verontreiniging die voor 2015 ontstaan is.

Als er een gebruiksovereenkomst of huurovereenkomst is met de hulpverleningszone voor bepaalde percelen, kunnen zij als gebruiker aanzien worden en zullen zij ook het beschrijvend bodemonderzoek moeten uitvoeren.

Indien de hulpverleningszone geen exploitant is en er is geen gebruiksovereenkomst,... dan zullen ze niet als exploitant of gebruiker aangeschreven worden en zullen we naar de eigenaar van het perceel moeten gaan.

Waarom werden brandweerkazernes waar geen oefeningen met PFAS-schuim geweest zijn toch opgenomen op de PFAS-kaart van Vlaanderen?

Locaties kunnen op "niet-PFAS verdacht" worden gezet na vraag van het lokaal bestuur. Zij kunnen hiervoor ter ondersteuning een gemotiveerde verklaring aan een bodemsaneringsdeskundige vragen. Locaties blijven op de initiële lijst staan om te vermijden dat deze informatie (bv. een document van een bodemsaneringsdeskundige) verloren gaat, en dat de locatie later opnieuw zou worden voorgesteld voor onderzoek.

Waarom onderzoekt OVAM locaties die aangeduid zijn als locatie waar alle beperkingen zijn opgeheven? Daar werd geblust met een product dewelke voldoet aan geldende PFAS-normeringen?

Er wordt toch enige voorzichtigheid in acht genomen. Zelfs blusschuim die volgens de EU-richtlijnen als PFAS/PFOS vrij geklasseerd wordt, mag/kan nog een zeer beperkte fractie aan PFAS/PFOS bevatten. Ondanks dat deze fractie zeer laag is, kan dit mogelijk toch tot bodemverontreiniging leiden.

Hoeveel moeten er dan overgaan tot BBO bij de brandweersites?

Op dit moment wordt ingeschat dat dit meer dan 80 % is. Wegens de huidige stand van de kennis is de DAEB-methodiek (toetsing) vrij conservatief ingeschat.

De lijst van PFAS-risicosites naar aanleiding van overige activiteiten (vb. rubriek 33.3) is toch nog niet vrijgegeven? Hoe kan een exploitant dan een schrapping aanvragen? (Die rubriek 33.3 is momenteel trouwens niet opgenomen in Vlarem met een Vlarebocode maar werd wel gedefinieerd als PFAS-risico)

De lijst met PFAS-verdachte activiteiten is nog volop in opmaak. Zoals aangegeven in de presentatie zal tegen de zomer een aanpak uitgewerkt worden en aan minister Demir voorgesteld worden en hopen we snel daarna een eerste lijst/kaart beschikbaar te kunnen stellen.

Het is correct dat bepaalde PFAS-verdachte activiteiten vandaag niet als een zogenaamde risico-activiteit (Vlarebo-activiteit) opgenomen zijn. Dit maakt onderdeel uit van momenteel lopende oefening.

Als bij grondverzet binnen de perimeter van de *no regret*-maatregelen stalen werden genomen die negatief zijn, heeft dat dan impact op het vervolg of op de prioritering?

Dit heeft geen impact op de prioriteit of het vervolg. De prioriteit, conclusie en de noodzaak tot eventueel gevolg wordt immers bepaald tijdens het VBO.

Kan in het VBO al niet meteen gemeten worden wat de vermoedelijk grondwaterstroming is zodat in de zones met *no regret*-maatregelen rekening kan worden gehouden met grondwaterstroming?

Omwille van de kostprijs van de VBO's en omwille van de analogie met de oriënterende bodemonderzoeken (OBO's) waar de onderzoeksinspanningen er ook op gericht zijn om na te gaan of er al dan niet bodemverontreiniging aanwezig is, is er voor geopteerd om bij een VBO het bepalen van de grondwaterstromingsrichting niet te voorzien.

Wat betreft bemalingsdossiers in de buurt van PFAS-zones brandweer. Ligt dit binnen de 100m-perimeter dan is dat vrij duidelijk en moet de bemaling strikt opgevolgd worden door een bodemsaneringsdeskundige, zeker wanneer een VBO uitwijst dat er PFAS zit. 1) Wat met bemalingsdossiers buiten de ruime 500m-perimeter (waar effectief PFAS werd vastgesteld maar nog een BBO moet opgesteld worden) maar waar de invloedstraal van de bemaling een 100-tal meter binnen de 500m-perimeter ligt. Hoe moet de bouwheer/aannemer/lokale overheid hier mee omgaan? Hoe dient dergelijk dossier beoordeeld te worden? 2) Idem voor bemalingsdossiers buiten de 100m-perimeter waar nog geen verkennend bodemonderzoek werd uitgevoerd en er dus nog geen verontreiniging werd vastgesteld 3) Het gaat over veiligheidsperimeters waarbij *no-regret*-maatregelen werden opgelegd uit voorzorg. Is niet te vergelijken met bodemdossiers te zien in het geoloket van de OVAM waarbij duidelijk is of er effectief verontreiniging werd vastgesteld

Uit voorzichtigheid lijkt het ons aangewezen om bij elke bemaling binnen NRM analyses te vragen van het bemalingswater op PFAS. We raden dan ook aan om uit voorzichtigheid ook steeds de lozingsnormen op te leggen zoals beschreven in het 2de tussentijds rapport van Karl Vrancken. Als deze lozingsnormen niet worden opgelegd, gelden in principe immers de nog strengere basiskwaliteitsnormen.

Hoe kijkt OVAM naar de vrijstelling van hulpverleningszones (brandweer) indien de verontreiniging heeft voorgedaan tijdens periode rechtsvoorganger (gemeente)? Wie is saneringsplichtig volgens OVAM?

Zoals aangegeven in de presentatie en zoals voorzien in de wet die de oprichting van de hulpverleningszones regelt, aanziet de OVAM de gemeenten wel degelijk als rechtsvoorganger. In dit

geval zal de OVAM dus van oordeel dat niet voldaan is aan de voorwaarden voor vrijstelling van saneringsplicht en zal de plicht dus bij de hulpverleningszone liggen.

Kan er naast het voorbeeldbestek ook een voorbeeldcase voorzien worden met opgave van hoeveelheden. Het is immers niet duidelijk wat er per potentieel vervuilde site moet voorzien worden.

Momenteel zijn er slechts een zeer beperkt aantal BBO's effectief bezorgd aan de OVAM.

Als we in de toekomst op basis van de ingediende BBO's de bestekken en de vermoedelijke hoeveelheden kunnen verfijnen/bijstellen zullen we dat zeker doen. Maar daarnaast is het voor een BBO zeer locatie-specifiek hoeveel boringen/peilbuizen... er uitgevoerd moeten worden.

Wat als de richtlijnen voor BBO's blijven evolueren nadat je er één werd uitgevoerd?

Er zijn specifieke richtlijnen voor de opmaak van een BBO voor een PFAS-verontreiniging opgemaakt. Deze richtlijnen zullen inderdaad evolueren op basis van het voortschrijdend inzicht.

Een BBO dat ingediend wordt, zal steeds getoetst worden aan de op het moment van het indienen geldende richtlijnen. Eenmaal het BBO wordt aanvaardt als zijnde een BBO, zal dit in de toekomst altijd aanzien blijven als een geldend BBO.

Krijgen we inzage in de prioriteitenlijst voor het uitvoeren van de BBO's?

De methodiek om de prioriteit te bepalen is terug te vinden in het onderzoeksprotocol voor uitvoering van de VBO's.

Hoe worden gemeenten ondersteund om te oordelen over het al dan niet schrappen van een grond als PFAS-verdacht? Dit vereist toch een bepaalde expertise?

In complexe gevallen waar de gemeente geen eenduidige uitspraak kan doen op basis van de beschikbare informatie, is het aangewezen dat de betrokkene een gemotiveerde verklaring door een erkende bodemsaneringsdeskundige laat opstellen waarin de werkelijke situatie op het terrein verder wordt uitgeklaard en zodat met kennis van zaken een zorgvuldige beslissing over de inventarisatie kan worden genomen.

Indien PFAS worden vastgesteld buiten deze VBO's, bijv. i.k.v. een OBO in opmaak, een technisch verslag, ... wat zijn dan de vereisten om deze informatie over te maken? (vorm, timing, aan wie?). Wordt rond dat punt dan ook een *no regret*-zone geadviseerd op de net besproken werkwijze?

Dit is een terecht aandachtspunt waarrond de OVAM momenteel met verschillende partijen (DOV, bodembeheersorganisaties,...) in gesprek is. Dit met als doel om hiervoor een eenvoudige werkwijze te ontwikkelen.

Voor het versoepelen van *no regret*-maatregelen, bijvoorbeeld na afperken van de verontreiniging, kan dat ook met een gemotiveerd advies van een EBSD, rechtsreeks aan AZG, los van decretale rapportage? (dat volgt dan uiteraard later, maar kan nog een tijd duren, vandaar...)

Een OBO, een technisch verslag of een tussentijdsverslag moet op zijn minst voldoen aan de richtlijnen van de onderzoeksprotocollen van OVAM. Op die manier heeft AZG voldoende info om een beoordeling te kunnen maken en op basis daarvan worden dan ook eventueel *no regret*-maatregelen geadviseerd (beoordeling gebeurt op dezelfde manier voor OBO's als voor VBO's: dus zelf type brief en zelfde ondersteuning en info op PFAS-verkenner)

Welke budget moeten wij begroten voor een BBO? Zijn er richtlijnen (volgens opp. perceel bv.).

Kostprijs zal hoger zijn dan een standaard BBO omdat er veel dure analyses nodig zijn.

We merken dat bodemverontreiniging in het algemeen leeft bij de bevolking. Voor PFAS wordt nu snel gecommuniceerd, no-regretzones in afwachting van verder onderzoek,... resultaten worden publiek gedeeld. Hoe zal PFAS de werkwijze voor "traditionele" verontreinigingen beïnvloeden? Sommige pollutanten hebben grotere en acutere impact dan PFAS. Op heden communiceren gemeenten vrijwillig de aanbevolen *no regret*-maatregelen, maar op langere termijn lijkt dat toch niet haalbaar dat we die bevoegdheid van de OVAM blijven opnemen, ook voor andere stoffen?

PFAS is zeker een leerschool. Verdere samenwerkingsafspraken, dus ook voor andere pollutanten, zijn in voorbereiding. Gemeenten zullen daar zeker bij betrokken moeten worden, eventueel via VVSG.

Het communiceren over de NRM is geen OVAM bevoegdheid. Het adviseren over *no regret*-maatregelen is een bevoegdheid van AZG.

Via onze website kan iedereen op een eenvoudige manier de volledige dossiers (rapporten) opvragen. Zoals jullie ongetwijfeld weten hebben de gemeenten toegang tot onze databank om informatie te bekijken en kunnen ze ook de dossiers opvragen.

De OVAM stemt de PFAS-aanpak binnen haar budgettaire en personele mogelijkheden wel af met de prioriteiten van andere verontreinigingen zodat zeker de meest urgente zaken aangepakt blijven.

Kosten

Hoeveel kost een waterzuivering bij een bronbemaling voor bijv. bronbemaling bij rioleringswerken?

Indien nodig kan het water gezuiverd worden via actieve kool en ionen-uitwisselingsharsen. Een concrete kostprijs kunnen wij hiervoor niet geven. Dit zal sterk afhankelijk zijn van de influent-concentraties en de opstelling van de zuiveringsinstallatie. We raden aan om dit case-specifiek te bevragen bij firma's die bodemsaneringen uitvoeren.

Wat met de meerkosten - analyse grondwater/eventuele bijkomende zuivering tgv PFAS - bij een droogzuiging bij een particulier bouw?

Deze zijn ten laste van de bouwheer zelf. Voor het normeringskader zelf verwijzen we naar het tweede tussentijds rapport van Karl Vrancken.

Aanvullend wijzen we graag naar de Technische richtlijnen grondwaterhandelingen: onttrekkingen en -bemalingen (<https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/12463>).

Welk budget moeten wij begroten voor een BBO? zijn er richtlijnen (volgens oppervlakte van perceel bv.)?

Vandaag kunnen we daar zeer moeilijk op antwoorden. Sowieso varieert de kost van BBO's al heel sterk naargelang hoever de verontreiniging zich reeds verspreidt heeft (zowel horizontaal als verticaal) en naar gelang de ondergrond en diepte van het grondwater.

We kunnen wel bevestigen dat de kostprijs hoger zal zijn dan een 'standaard BBO'.

NRM-adviezen

Worden zwemzones in zee ook meegenomen in de adviezen rond zwem- en recreatiewaters?

Nee, dit is niet voorzien omdat er een zeer sterke verdunning is t.o.v. afgesloten vijvers.

De site van de brandweerkazerne is aangeduid als (potentieel) verontreinigd zone met PFAS. Op deze site bevinden zich ook belangrijke ondergrondse drinkwaterreservoirs. In welke mate vormt een PFAS-verontreiniging in de bodem/grondwater een potentieel risico naar deze reservoirs als gevolg van permeatie door leidingen/tanks?

Op basis van de huidige kennis is permeatie van PFAS doorheen leidingen niet de belangrijkste mogelijke blootstellingsroute. Maar het is zeker niet uit te sluiten. We raden dan ook aan om de kwaliteit van het drinkwater te laten controleren en/of zelf al een verkennend bodemonderzoek uit te voeren.

VMM-drinkwater verwittigt ook persoonlijk alle onttrekkingsgebieden voor grondwater- of oppervlaktewaterwinning drinkwater en alle private waterleveranciers. De leveranciers of drinkwatervoorzieningen kunnen dan hiermee rekening houden bij hun risicobeoordeling.

Twee bedrijven werden aangegeven als oranje zone, maar de bedrijfseigen brandoefenterreinen bevinden zich centraal op het bedrijventerrein met een afstand tot de perceelsgrens bij beide oefenterreinen van meer dan 100 meter. Wat is de wetenschappelijke basis voor *no regret*-maatregelen (op 100 meter) buiten de perceelsgrens als de veiligheidsperimeter rond de brandweeroefenterreinen (100 meter) binnen de perceelsgrenzen liggen?

De preventieve maatregelen (oranje zones) werden algemeen geadviseerd voor PFAS-blusschuim activiteiten zonder rekening te houden met de grote van de sites. Het is zonder meer informatie over de exacte locatie binnen het grote terrein waar die activiteiten werden uitgevoerd, niet mogelijk om voor elke oranje zone kleinere 100m zones in te tekenen. Dit wordt pas na het afronden van het VBO gedaan. *Als voorbeeld: We weten dat op terreinen die 5 voetbalvelden groot zijn, het PFAS-probleem zich vermoedelijk maar t.h.v. een spelersbank bevindt, maar zonder exacte info weten we niet welke spelersbank, dus wordt heel de site ingekleurd.*

Wordt er geadviseerd om locaties waar PFAS is vastgesteld niet langer publiek te laten gebruiken (bv. openbare parken)?

No regret-maatregelen (vb. verboden om de site te betreden of verboden voor kinderen om op de site te spelen enz.), zijn afhankelijk van de beoordeling waarbij gekeken wordt naar zowel de concentraties in bodem en grondwater, als naar de risico's op blootstelling. Als in de brief met de *No regret*-maatregelen naar de gemeente geen sprake is van 'het afsluiten van een site', dan is dat ook niet nodig.

PFAS-verkenner

Hoe kom ik op de PFAS-verkenner?

PFAS-verkenner is te bereiken via de volgende link:

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=pfasverkenner>

Waarom wordt bij de analyseresultaten in de tabel op DOV de norm niet vermeld of duidelijk aangeduid waar een overschrijding is?

Op dit ogenblik zijn er maar voor een zeer beperkt aantal individuele PFAS parameters richtwaarden beschikbaar, die ook afhankelijk zijn van bestemmingstype en feitelijk gebruik. Voor de overzichtelijkheid is in deze fase gekozen voor ruwe analyseresultaten.

Krijgen wij als lokaal bestuur een log in voor de PFAS-verkenner zodoende we aan de interne info kunnen?

Toegang is voorzien. Procedure te volgen die uitgelegd is in de powerpoint rond de PFAS-verkenner.

Nu snap ik dat de kaart bewust nog niet was aangepast op het moment dat wij als gemeente de informatie kregen. Het zou echter wel een groot voordeel zijn dat wij de kaartinformatie wel kunnen verkrijgen, zodat we dit mee in de communicatie kunnen opnemen. Begrijp ik goed dat ik door in te loggen op DOV de juiste info wel kan vinden (14 dagen voor publieke verschijning)?

Inderdaad, van zodra je toegang hebt moet de info te vinden zijn.

Heeft het nog meerwaarde om te communiceren over de *no regret*-maatregelen? Op basis van een evaluatie met de brandweerzone hebben wij geen *no regret*-maatregelen algemeen gecommuniceerd, toch vinden we de locaties terug op de PFAS kaart.

Je kan als gemeente beslissen om te wachten tot het VBO is afgerond en er locatie-specifieke *no regret*-maatregelen worden geadviseerd. Echter, als er op de site of aanpalend betrokkenen zijn, is het toch aangewezen om te communiceren om lastige vragen achteraf te vermijden. Wat meenemen in de afweging om toch nog niet te communiceren: OVAM geeft steeds een seintje aan de gemeente als een onderzoek werd opgestart, dan moet je nog 4-6 maanden rekenen vooraleer een NRM-advies gegeven wordt.

Indien je zo'n seintje hebt gekregen en er reeds een 3-4-tal maanden zijn verstreken, kan je bij de MMK

(<https://www.vlaamselogos.be/content/contactgegevens-van-de-medisch-milieukundigen-regio>)

informereren of er binnenkort een NRM-advies te verwachten is want AZG bezorgt hun 2-wekelijks een lijst met VBO's die definitief zijn.

Ik ben ingelogd in de PFAS-verkenner, maar krijg niet alle info te zien in de kaartlagen. Heb ik te weinig rechten op DOV?

Indien de rechten ingesteld zoals aangegeven in de [handleiding](#) zouden de rechten goed moeten staan en de kaartlagen beschikbaar moeten zijn die niet publiek worden aangeboden.

Mocht er hierbij toch nog een probleem zijn kan dit gemeld worden aan DOV via [mail](#).

Communicatie

Kan briefwisseling (adviesbrief) naast naar burgemeester ook (digitaal?) naar bevoegde diensten binnen gemeente gestuurd worden?

De brief wordt digitaal verstuurd naar burgemeester, algemeen directeur (of secretaris) en de milieu- of omgevingsdienst (gekend mailadressen bij AZG)

Onze bewoners die in zone lagen van de PFAS kaart hebben we aangeschreven en info gegeven over de tijdelijke "*no regret*-maatregelen. We kregen hier natuurlijk veel ongerust mails over. Brengen jullie ons persoonlijk op de hoogte als de *no regret*-maatregelen niet meer nodig zijn? Zodoende we onze burgers kunnen geruststellen.

Als er een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd, wordt dit door AZG beoordeeld en afhankelijk daarvan krijgt u een mail waarbij de *no regret*-maatregelen geschrapt mogen worden. Bij verder onderzoek (BBO) gebeurt hetzelfde. We brengen niet enkel de burgemeester digitaal op de hoogte maar ook de algemeen directeur en de milieu/omgevingsdienst.

Waarom "toepassing gemeentewet"? De *no regret*-maatregelen zijn toch slechts zwaarwegende adviezen, maar geen bevelen? En als het uitzonderlijk toch bevelen moeten zijn, dan is de OVAM daarvoor bevoegd o.b.v. art. 70 bodemdecreet en daardoor is de gemeente niet langer bevoegd.

Volgens artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet dient de Burgemeester de gezondheid van de inwoners te waarborgen. Daarom werd aan de gemeenten gevraagd om preventief de *no regret*-maatregelen (NRM-adviezen) al vanaf juni 2021 aan alle omwonenden van risicolocaties bekend te maken. *No regret*-maatregelen zijn niet hetzelfde als voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen binnen het bodemdecreet. *No regret*-maatregelen zijn niet afdwingbaar maar zijn adviezen om gedrag aan te passen zodat blootstelling beperkt wordt.

Ik stel vast dat er opnieuw een locatie extra is bijgekomen op de kaart, op het militair domein (en dat zijn enorme grote percelen, 50 à 100 ha groot) en deze nieuwe zone zou ook al van 19/6/2021 ingesteld zijn. Vorig jaar waren er maar 2, een paar maanden geleden 3 en nu 4, maar ik heb nog geen communicatie gezien en zeker geen communicatie over deze 4de zone en zeker niet sinds 19/6/2021.

Dit komt doordat er met de tijd meer dossiers in de inventarislaag opgenomen zijn (de militaire domeinen o.a.), *no regret*-maatregelen zones komen dan automatisch. Datum 19/06/21 klopt omdat die datum voor alle zones geldt die onder brandweersites vallen.

De *no regret*-maatregelen gelden ook voor de militaire zones die o.w.v. PFAS-houdend blusschuim verdacht zijn. Ze zijn inderdaad zeer recent pas op de kaart verschenen o.w.v. 'veiligheidsredenen' defensie. Nu worden ze wel transparant weergegeven, net zoals de andere locaties. Het klopt dat die zones zeer groot zijn, maar pas na afronding VBO worden de zones verkleind tot de exacte zone binnen het terrein waar de oefeningen of brand heeft plaatsgevonden. We hebben daar nu immers geen gegevens over.

Zijn er plannen om communicatie met de burger over *no regret*-maatregelen rechtsreeks te doen? Bijv. door een bericht in de e-box waar mogelijk, aangevuld met een automatisch schrijven?

Dat is praktisch niet haalbaar, noch in mankracht, noch in tijd.

Is het mogelijk om, wanneer de contouren op de kaart worden aangepast, dit ook aan de gemeente te laten weten?

Als een oranje contour wijzigt van oranje naar groen/rood is de gemeente daar per mail al 10 dagen vroeger vanop de hoogte gebracht. Die 10 dagen zijn voorzien om de gemeente voldoende tijd te geven om de communicatie naar de betrokkenen te organiseren. Opnieuw verwittigen van de gemeente is niet voorzien.

Wij hebben een lijst getrokken uit onze orbit om de mensen persoonlijk aan te schrijven die vallen in de gele zone. Hier was een duidelijke perimeter van 100 meter gesteld. Echter is er ook een rode zone maar omdat hier geen perimeter per gemeente is ingesteld, kunnen wij hier geen lijst trekken om ook deze mensen persoonlijk aan te schrijven. Hoe lossen we dit op?

De WMS en WFS services langswaar de PFAS-kaart ook wordt aangeboden kunnen gebruikt worden om een overlay te doen met intern beschikbaar kaartmateriaal. Op die manier moet het mogelijk zijn een adressenbestand te genereren van de adressen die binnen een bepaalde zone en binnen eigen grondgebied vallen op te maken. De links naar deze services zijn beschikbaar in de [metadata van de PFAS-kaart](#).

Bemalingen

Vraag 1: Voor een aanvraag voor een bemaling (klasse 2) in een PFAS-risicozone waar no regret maatregelen gelden zal de VMM als voorwaarde opleggen dat een staalname en analyse op PFAS dient te gebeuren voor start van de bemaling. Zou het niet nuttig zijn de resultaten van al deze analyses beschikbaar te stellen op een centraal platform zodat ook andere exploitanten en overheden deze kunnen consulteren?

Er wordt algemeen al ingezet op maximaal ontsluiten van (overheids-)analyses via de PFAS verkenner. Elke bijkomende analyse is zeker nuttig. Er moet aandacht voor zijn dat de GDPR regelgeving gerespecteerd wordt bij het delen van analyses.

Vraag 2: voor aanvragen van bemalingen (klasse 3) waar de VMM geen advies over geeft vragen we ons als lokaal bestuur af indien we een gelijkaardige voorwaarde moeten opleggen.

Er is juridisch geen verplichting om deze analyses op te leggen maar het wordt wel aanbevolen. Algemeen geldt dat de aanvrager een goed vooronderzoek moet doen.

Vraag 3: ook voor aanvragen voor bemalingen op een nog niet gepubliceerde PFAS-risicolocatie (naar aanleiding van textiel, papier enz industrie) vragen we ons af indien we hier maatregelen aan dienen te koppelen.

Er is juridisch geen verplichting. Door VMM wordt het ook aanbevolen voor locaties waar er preventief een no regret zone is afgebakend.

Algemeen geldt dat de aanvrager een goed vooronderzoek moet doen, en dit geldt voor alle locaties waar men potentieel een grondwaterverontreiniging kan verwachten.

98% van de bemalingen is een klasse 3 en dus maar meldingsplichtig waarvoor we slechts 20 kalenderdagen hebben om alles na te kijken. Anders wordt geacht de melding geacteerd te zijn.

De relatief korte antwoordtermijn wordt door vele milieuambtenaren in steden en gemeenten als een probleem gezien. Dit knelpunt is niet enkel ingegeven vanuit beoordeling van PFAS-verontreiniging bij bemalingen, en een behandeling van deze verzuchting past dan ook niet binnen het handelingskader voor de PFAS-verontreiniging. Dit past wel binnen in een aanpak om de regelgeving inzake de omgevingsvergunning aan te pakken, waarvoor een conceptnota werd opgemaakt en aan de Vlaamse regering werd meegedeeld ([link](#)).

Wat met bemalingen die al lopende waren voor de afbakening van de 100M zone?

Voor het lozen van bemalingswater in oppervlaktewater/riolering geldt generiek dat de concentraties in het effluent van de niet-nominatief in de vergunning genoemde parameters welke bedoeld zijn in bijlage 2C bij titel II van het VLAREM, beperkt zijn tot concentraties opgenomen in de indelingscriteria, vermeld in de kolom "indelingscriterium GS (gevaarlijke stoffen)" van art. 3 van bijlage 2.3.1 bij titel II van het VLAREM. Bij ontstentenis van een indelingscriterium zijn de concentraties beperkt tot de rapportagegrens of tot de bepalingsgrens (o.a. voor PFAS-verbindingen). Bij verstrenging van de indelingscriteria / rapportagegrenzen of bepalingsgrenzen moet aan deze verstrengde norm voldaan worden voor zover in de vergunning geen soepelere norm toegestaan is. Tijdens het vooronderzoek moet nagegaan worden welke stoffen zouden kunnen aangetroffen worden. Bij concentraties hoger dan deze norm of wanneer er een waterzuivering dient geplaatst te worden, dienen eerst de nodige vergunningen voor lozing onder rubriek 3 bekomen te worden (klasse 2 of 1). De vergunningsaanvraag wordt door de overheid beoordeeld in het licht van volgens volgende principes:

- Elke lozing van PFAS houdend bemalingswater moet zo ver als mogelijk gesaneerd worden.
- De huidige rapportagegrens van 100 ng/l per stof geldt als richtwaarde. Ook kan gewerkt worden met een som norm voor het totaal van alle PFAS van 500 ng/l.

Wanneer in individuele aanvraagdossiers kan aangetoond worden dat dit niet haalbaar is, zal tijdens de vergunningsprocedure een bijkomende risico-afweging moeten gebeuren en kan eventueel tijdelijk een hogere lozingsnorm worden toegestaan, conform het handelingskader voor beperking van de PFAS blootstelling voor Water.

Indien er pas na de vergunningsaanvraag of tijdens de exploitatie indicaties zijn van potentiële verontreinigingen (bvb door afbakening van extra no regret zones) dient de exploitant van de bemaling ook het nodige te doen om toch zo spoedig mogelijk volgens de (nieuwe) geldende regels te werken.

Hoeveel kost een waterzuivering bij een bronbemaling voor bijv. bronbemaling bij rioleringswerken?

Dit is afhankelijk van de zuiveringstechniek / de te zuiveren componenten, de concentraties in in- en effluent, de bemalingsdebieten. Hiervoor kunnen geen generieke kostprijzen opgegeven worden.

Wat met de meerkosten - analyse grondwater/eventuele bijkomende zuivering tgv PFAS - bij een droogzuiging bij een particuliers bouw?

Vanuit de milieuregelgeving is het de verantwoordelijkheid van de exploitant om te voldoen aan de milieuvorwaarden.